

3.1.3.1. Egyszerű módszer inductivitás mérésére

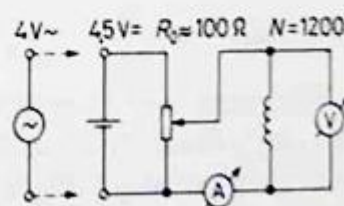
Az R ohmos ellenállású, L inductívitású tekercs az ω körfrekvenciájú szinuszos váltakozó árammal szemben

$$Z = \sqrt{R^2 + (L\omega)^2}$$

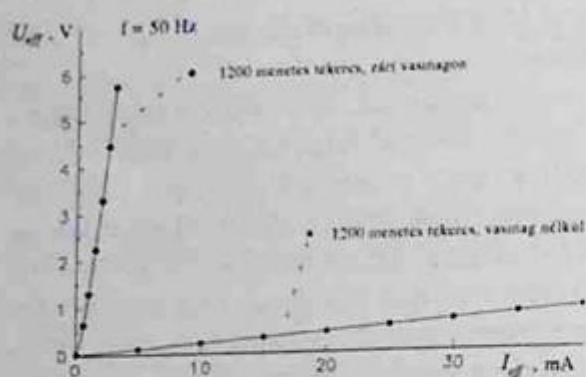
váltakozó áramú ellenállást jelent. Ha megmérjük a tekercs egyenárammal szembeni R ellenállását, illetve a hálózati $f = 50$ Hz-es váltakozó feszültséggel szembeni Z impedanciáját, akkor a két érték ismeretében L kiszámítható.

Határozzuk meg a szétszedhető iskolai transzformátorkészlet $N = 1200$ menetes tekercsének inductívitasát!

Állítsuk össze a IV.9. ábrán látható kapcsolást! Potenciométerként $R_0 = 100 \Omega$ körüli tolóellenállást, feszültségforrásként először 4,5 V-os zsebtelepet, azután hálózatról letranszformált 4 V-os váltakozó feszültséget (Tápegység 1) használjunk! Feszültség-, illetve árammérő műszerként bármilyen

IV.9. ábra

IV.10. ábra

egyenest illetve R , ill. Z értékét az egyenesek meredeksége adja meg (IV.10. ábra). A tekercs L inductívitasága az

$$L = \frac{\sqrt{Z^2 - R^2}}{\omega}$$

összefüggés alapján számítható ki.

váltakozó áramú mérőműszer megfelel. A potenciométer segítségével változtassuk a tekercsre eső feszültséget, és mérjük az összetartozó feszültség- és áramerősség-értékeket! Végezzük el a méréssorozatot egyen- és váltakozó feszültség esetén is! Az egyen-, illetve váltakozó feszültségű mérések összetartozó $U-I$ értékeit ábrázoljuk grafikusán! A mérési pontokra origón átmenő